

продължението на линията OB . Ако подиръ това наблюдателъ се издигне на нѣкоя височина, на пр. окото му бѣде въ K , то продължението на новата касателна KD ще лежи по долу отъ продължението на първата OB и слѣд. наблюдателъ ще види изново оныя части, които вече сж исчезнали отъ очитѣ му когато той сѣ е намиралъ въ A . Тѣй като явлението ще става съвсѣмъ еднакво, но кѣквато посока и да сѣ отдалечава корабътъ отъ наблюдателъ, то слѣд. пѣтьтъ на корабътъ връхъ повърхността на морето винагы ще бѣде кривата линия; съ други думы: — земята има кривина по сичкитѣ си направления; а отъ това, заключението, което ный сега що направихме за фигурата на земята, потвърждава сѣ напълно.

3. Нека спомянемъ йоще, че едно отъ най много очевиднитѣ доказательства за това, дѣто земята не е площъ, служатъ околосвѣтнитѣ пѣтувания. Първо такова пѣтувание извършилъ португалецътъ Фердинандъ Магелланъ. Той излезълъ презъ септември въ 1519 г. изъ пристанището Сеиъ-Люкаръ въ Андалузия и като вървялъ постоянно къмъ Западъ, срѣщилъ материкътъ Америка, която была открита преди 27 години (до това време) отъ Хр. Колумба; като избиколилъ южна Америка, той влезалъ въ тихий океанъ, презъ проливътъ, който сега сѣ нарича по името му и презъ Марта 1521 достигналъ испърво Марианскитѣ а послѣ Филипинскитѣ островы, и тука като сѣ сбутали убили го туземцитѣ. Съпътницитѣ му подъ началството на Сабастяна дель Кано продължавали пѣтуванието и като постоянно плували се къмъ Западъ, стигнали до носътъ Добра Надежда и презъ Септември 1522 година сѣ върнали въ Европа, като извършили цялото пѣтувание за тры години. Въ сегашно време такыва пѣтувания сѣ извършватъ твърдѣ начесто и по различни посокы; тѣ доказватъ, че земята има стисната крива повърхность по сичкы посокы.

4. ВЕЛИЧИНАТА НА ЗЕМНЫЙ РАДИУСЪ. Тѣй като повърхността на сушата представя на много мѣста значителны неравности, на пр. горы, долища и проч. то сѣ представи въпросъ: да ли тѣзы неравности не измѣняватъ облыитъ видъ на земята? За да отговоримъ на този въпросъ треба да опредѣлимъ радиусътъ на земный шаръ и